

Masdevallia hirtzii Luer and Anreetta 1988

Vindplaats

Masdevallia hirtzii komt epifytisch groeiend voor in bossen op 1500 m hoogte op de Cordillera del Condor.

Beschrijving

De plant is, voor een *Masdevallia*, klein. De bladeren zijn 5-10 cm lang, waarvan de bladstelen al 2-3,5 cm, elliptisch en puntig. Het is één van de fraaist bloeiende *Masdevallia*'s. De zeer opvallende bloem staat op een steel van 4-6 cm. De tot een cilinderbuis vergroeide kelk is 22 mm. lang en heeft 25-33 mmo lange staarten, waarbij de naar boven gerichte staart terug gebogen is. De bloemkleur is fel oranje. Op een zijstengel staat steeds één blad, maar er kunnen wel twee bloemen op staan, soms tegelijk bloeiend, soms in verschillende jaren. Het zijn daarom rijk bloeiende plantjes. De planten zijn, vooral wat de bloemen betreft, niet geheel uniform: sommige vormen hebben kortere staarten.

Cultuur

Eigenlijk kan over de cultuur heel weinig specifiek gezegd worden: de plant is zo nieuw dat er geen ervaring bestaat. Een paar algemeenheden: kleine *Masdevallia* soorten zijn vaak wat moeilijker in cultuur dan wat grotere. Andere soorten, die verwant lijken aan *M. hirtzii*, blijken niet de eenvoudigste in de cultuur. Maar anderzijds is vast te stellen dat *M. hirtzii* van 1500 m. komt en daarom vermoedelijk wat minder stringente eisen aan de temperatuur zal stellen en vermoedelijk wat minder last heeft van wat hogere zomertemperaturen.

Soorten die in de omgeving groeiden waren bijvoorbeeld *M. deformis* (moeilijk in cultuur) en *M. nidifica* (makkelijk in cultuur). Ook hieruit is jammer genoeg geen voorspelling te halen over het kweekgedrag van *M. hirtzii*!

Een oppotmengsel zal echter wel speciale aandacht vragen. De plant heeft dunne, vrij lange wortels, die nerzijds altijd over voldoende zuurstof moeten beschikken, maar wil de plant groeien ook over voldoende water. Gezien zijn epifytische groeiwijze in de natuur, waarbij de wortels in of onder mos groeien lijken oppotmengsels met wat hoogwaardig sphagnum hier aanbevelenswaardig. Of een epifytische kweekwijze aanbeveling verdient moet geprobeerd worden.

Bloeitijd

De plant werd in mei verzameld, toen bloeide die in de natuur. In mijn kas bloeit de plant echter in januari.

Wetenswaardigheden

Het gebied waar de plant in 1988 gevonden is, was pas kort bereikbaar via een weg. Het vinden van zulke kleine plantjes als *Masdevallia*'s is vaak wel een kwestie van geluk. Pas als de planten bloeien vallen ze open dan moet je net in de buurt zijn. Het geslacht *Masdevallia* omvat, ondanks de afsplitsing van zeker 60 *Dracula*'s, 20 *Dryadella*'s en 10 *Trisetella*'s, zeker nog 400 soorten. En vooral de laatste jaren zijn er een aantal zeer spectaculair oranje bloeiende soorten aan toegevoegd: *M. limax*, *M. maxi-limax*, *M. mendozae* en *M. hirtzii*, eigenlijk allemaal pijpje-lak-*Masdevallia*'s. De vondst van Hirtz is niet zoals vroeger het geval geweest zou zijn onmiddellijk gevolgd door het leegroeven van het hele bestand. CITES heeft dit wellicht voorkomen. Maar het bedrijf J. and L. Orchids in de USA heeft wel de mogelijkheid gekregen de plant te zaaien en de zaailingen in de handel te brengen. Zo kan men, met eerbiediging voor de natuur, toch aan gewenste planten komen (bovendien is mijn ervaring dat zaailing planten in een collectie beter groeien dan wildpluk planten).

Binnen het in secties en subsecties opgedeelde geslacht *Masdevallia* behoort *M. hirtzii*, net als *M. angulifera*, tot de subsectie van de Saltatrices, de dansers.

Alexander C. Hirtz is een mijnbouwkundig ingenieur uit Quito, die naast zijn werkring veel orchideeën verzamelt, dit vaak in samenwerking met C.A. Luer. Tijdens een verzamelreis in zuidoost Equador werd deze *Masdevallia* gevonden door Hirtz en door Luer naar hem vernoemd.

Bron:
Orchitheek N.O.V.
Tekst: H.G. Kronenberg
Foto: K. Eisses